

PATVIRTINTA
Palangos miesto savivaldybės tarybos
2020 m. birželio 11 d. sprendimu Nr. T2-133

Palangos miesto savivaldybės 2020 metų
visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios
programos
2 priedas

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS 2019 M. TRIUKŠMO STEBĖSENOS ATASKAITA

Triukšmas – viena iš fizinės taršos formų, būdingų urbanizuotai aplinkai, kuri, kaip ir kiti taršos veiksniai, ją veikia ir gali būti kenksminga žmonių sveikatai ir yra susijusi su didėjančiu visuomenės nepasitenkinimu. Triukšmo kaip bloginančio gyvenamosios aplinkos kokybę poveikis turi būti kontroliuojamas bei pagal galimybes mažinamas. Todėl būtina nuolat sekti triukšmo lygio būklę ir ją vertinti. Tai leis pagrįsti triukšmą mažinančių priemonių reikalingumą žmonių socialinėje aplinkoje ir tuo pačiu prisidės prie neigiamo poveikio sveikatai mažinimo.

Kurortinio sezono metu ypatingai aktualus triukšmo keliamas pavojus: išauga transporto srautai, dėl per garsios iš barų sklindančios muzikos dažnai viršijami leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai.

Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 8 punktą numato, kad savivaldybių vykdomosios institucijos organizuoja triukšmo stebėsenos (monitoringo) tyliosiose zonose atlikimą.

Vykdamas Palangos miesto savivaldybės Sveikatinimo programos (Nr. 7) priemonę „Triukšmo lygio stebėseną“ 2019 m. nustatyti ekvivalentiniai triukšmo lygiai 20 stebėsenos objektų. Matavimus atliko Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Klaipėdos skyriaus specialistai. 2019 m. liepos–rugpjūčio mėn. nustatytose monitoringo vietose, tyliosiose zonose bei triukšmingiausiose (problemiškiausiose) vietose triukšmas buvo matuotas 3 kartus: dienos metu (7.00–19.00 val.), vakaro metu (19.00–22.00 val.) ir nakties metu (22.00–7.00 val.).

Triukšmo stebėsenos tyrimų tikslas – atlikti aplinkos triukšmo matavimus ir įgyvendinti priemones, kurios pagal numatomus prioritetus padėtų išvengti, sumažinti ar apsaugoti visuomenę nuo aplinkos triukšmo kenksmingo poveikio.

Triukšmo stebėsenos tyrimų uždaviniai:

1. Nustatyti dienos triukšmo rodiklio $L_{AeqTdienos}$, vakaro triukšmo rodiklio $L_{AeqTvakaro}$, nakties triukšmo rodiklio $L_{AeqTnakties}$ reikšmes (dB).

2. Atlikti duomenų analizę ir pateikti išvadas.

Triukšmo stebėsenos tyrimų objektas – ekvivalentinio garso slėgio lygio stebėsenos vietos, kurios pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Ekvivalentinio triukšmo stebėsenos objektai

Nr.	Vietos pavadinimas
1.	VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centras, Vytauto g. 92, Palanga
2.	VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninės Palangos departamentas, Klaipėdos pl. 76, Palanga
3.	VšĮ Palangos reabilitacijos ligoninė, Vytauto g. 153, Palanga
4.	VšĮ Palangos vaikų reabilitacijos sanatorija „Palangos gintaras“, Vytauto g. 30, Palanga
5.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Vydūno al. 4, Palanga
6.	Palangos gintaro muziejus, Vytauto g. 17, Palanga

7.	S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centras, Medvalakio g. 6, Palanga
8.	UAB poilsio namai „Baltija“, S. Dariaus ir S. Girėno g. 20, Palanga
9.	UAB „Palangos Žvorūnė“, Vanagupės g. 15, Palanga
10.	UAB „Palangos linas“, Vytauto g. 155, Palanga
11.	UAB sveikatos centras „Energetikas“, Kuršių takas 1, Palanga
12.	J. Basanavičiaus g. 32, Palanga
13.	J. Basanavičiaus g. 38, Palanga
14.	J. Basanavičiaus g. ir Birutės al. sankryža, Palanga
15.	Kopų g. ir Šventosios g. sankryža, Šventosios seniūnija
16.	Birutės al. 24, Palanga
17.	J. Basanavičiaus g. 11, Palanga
18.	J. Basanavičiaus g. 25, Palanga
19.	Kopų g. 22, Palanga
20.	Vytauto g. 69, Palanga

Pagal Lietuvos higienos normą HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomenės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (toliau – HN 33:2011) nuostatus buvo sudarytas triukšmo stebėsenos planas (2 lentelė).

2 lentelė. Triukšmo stebėsenos (monitoringo) planas

Aplinkos komponentas	Stebėjimo objektas ir matavimų vieta	Matuojami (stebimi) parametrai	Matavimo dažnis	Dokumentas
Triukšmas	20 taškų	Ekvivalentinis triukšmo lygis	07.00 -19.00 val., 19.00 -22.00 val., 22.00 -07.00 val.	HN 33:2011

Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje įvertinti matavimo rezultatais, palyginti su Lietuvos higienos normos HN 33:2011 reglamentuojamais didžiausiais leidžiamais ribiniais ekvivalentiniais ir maksimaliais garso slėgio lygiais. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje pateikiami 3 lentelėje.

3 lentelė. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Paros laikas*	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (L_{AeqT}), dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (L_{AFmax}), dBA
1	2	3	4	5
1.	Gyvenamųjų pastatų gyvenamosios patalpos, visuomeninės paskirties pastatų miegamieji kambariai, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų palatos	diena vakaras naktis	45 40 35	55 50 45
2.	Visuomeninės paskirties pastatų patalpos, kuriose vyksta mokymas ir (ar) ugdymas	–	45	55
3.	Gyvenamųjų pastatų ir visuomeninės paskirties	diena	60	65

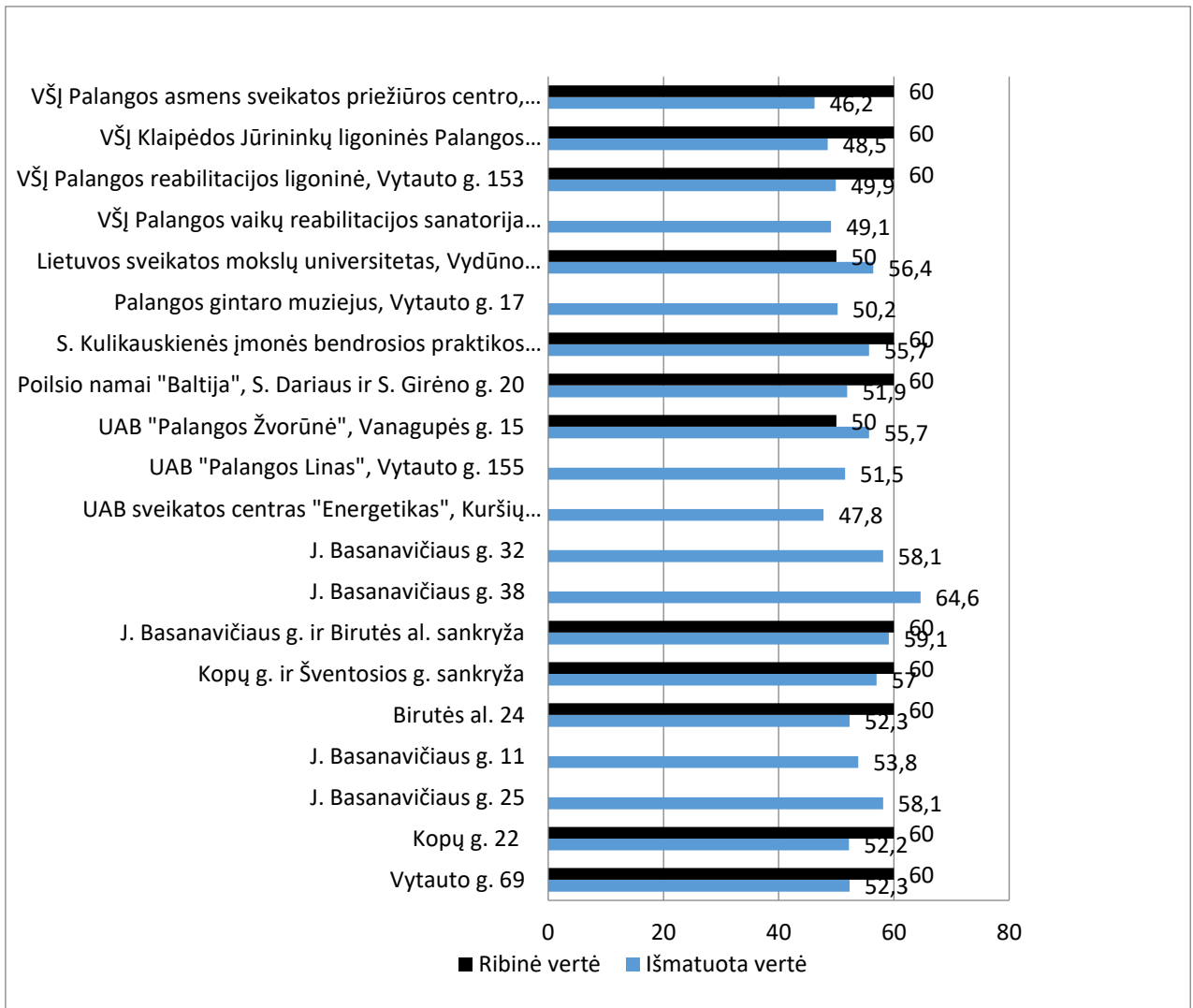
	pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	vakaras naktis	55 50	60 55
4.	Gyvenamųjų pastatų ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmą	diena vakaras naktis	50 45 40	55 50 45
5.	Maitinimo ir kultūros paskirties pastatų salėse estradinių ar kitų pramoginių renginių metu, kino filmų demonstravimo metu	–	80	85
6.	Atvirose koncertų ir šokių salėse estradinių ar kitų pramoginių renginių metu	diena vakaras naktis	85 80 55	90 85 60

Šios higienos normos 3 lentelės 3, 4 punktuose nurodytų objektų, esančių kurortuose ir kurortinėse teritorijose, aplinkoje triukšmo ribiniai dydžiai mažinami 5 dBA.

Triukšmo monitoringo rezultatai

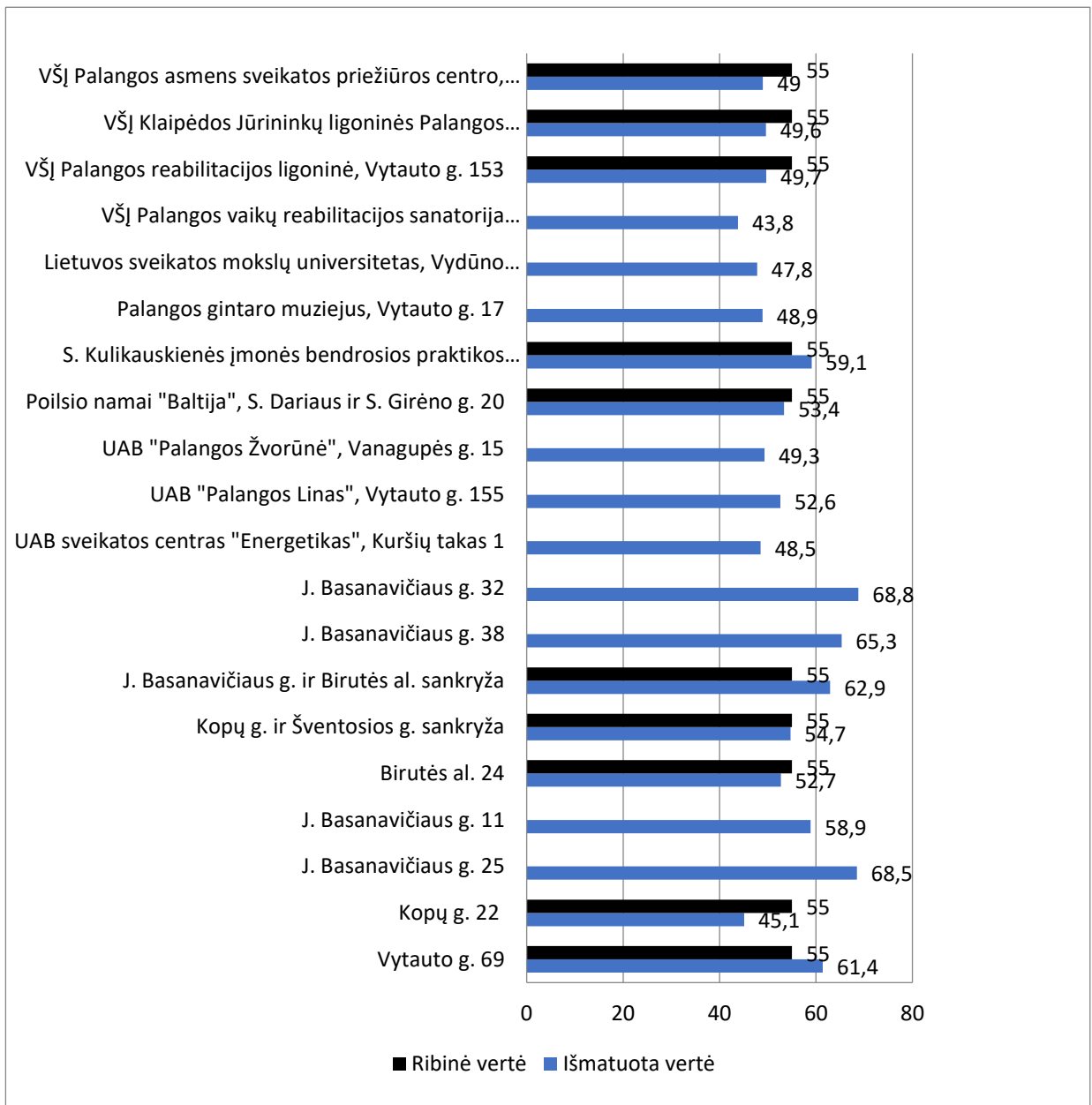
2019 m. liepos – rugpjūčio mėn. gyvenamojoje ir visuomeninės paskirties aplinkoje nustatytose monitoringo vietose įtakojant ar neįtakojant transporto keliamam triukšmui, ekvivalentinio garso slėgio lygio matavimai atlikti 3 kartus: dienos metu (7.00–19.00 val.), vakaro metu (19.00–22.00 val.) ir nakties metu (22.00–7.00 val.). 2019 m. liepos mėn. 07.00 – 19.00 val. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje atlikti ekvivalentinio triukšmo matavimų rezultatai pateikiami grafiniame paveiksle (1 pav.). Iš grafiko duomenų matyti, kad ekvivalentinio triukšmo lygio ribos dienos metu (liepos mėn.) buvo viršytos visuomeninės paskirties aplinkoje prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Vydūno al. 4, Palangoje (56,4 dBA, gretimybėje vykdomi statybos darbai), UAB „Palangos Žvorūnė“, Vanagupės g. 15, Palangoje (55,7 dBA, vykdomi statybos darbai).

Visuomeninės paskirties aplinkoje prie VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro, Vytauto g. 92, Palangoje, dienos laikotarpiu išmatuoti ekvivalentiniai garso slėgio lygiai – 46,2 dBA, prie VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninės, Palangos departamento, Klaipėdos pl. 76, Palangoje – 48,5 dBA, prie VšĮ Palangos reabilitacijos ligoninės, Vytauto g. 153, Palangoje – 49,9 dBA, prie S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centro, Medvalakio g. 6, Palangoje – 55,7 dBA, prie poilsio namų „Baltija“, S. Dariaus ir S. Girėno g. 20, Palangoje – 51,9 dBA, J. Basanavičiaus g. ir Birutės al. sankryžoje, Palangoje – 59,1 dBA, Kopų g. ir Šventosios g. sankryžoje, Palangoje – 57 dBA, Birutės al. 24, Palangoje – 52,3 dBA, Kopų g. 22, Palangoje – 52,2 dBA, Vytauto g. 69, Palangoje – 52,3 dBA neviršijo didžiausio leidžiamo ribinio ekvivalentinio garso slėgio lygio.

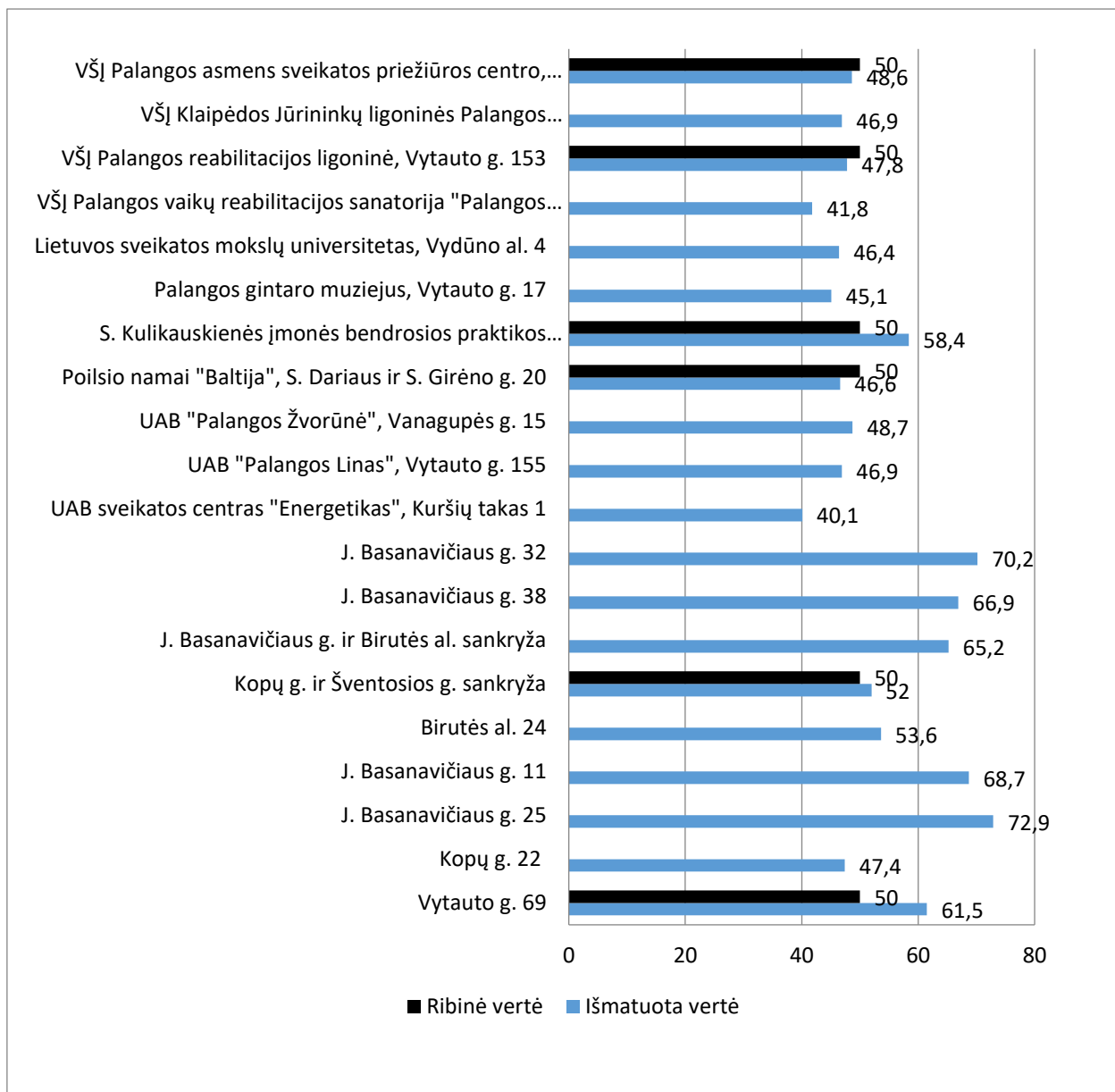
1 pav. Ekvivalentinio triukšmo pasiskirstymas (dBA) matavimo vietose 07.00–19.00 val. liepos mėn.

2019 m. liepos mėn. 19.00–22.00 val. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje atlikti ekvivalentinio triukšmo matavimų rezultatai pateikiami grafiniame paveiksle (2 pav.). Iš grafiko duomenų matyti, kad ekvivalentinio triukšmo lygio ribos vakaro metu (liepos mėn.) buvo viršytos visuomeninės paskirties aplinkoje prie S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centro, Medvalakio g. 6, Palangoje (59,1 dBA, Medvalakio g. pravažiuojantis transportas), J. Basanavičiaus g. ir Birutės al. sankryžoje, Palangoje (62,9 dBA, Birutės al. pravažiuojantis transportas), Vytauto g. 69, Palangoje (61,4 dBA, Vytauto g. pravažiuojantis transportas). Visuomeninės paskirties aplinkoje prie VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro, Vytauto g. 92, Palangoje, vakaro laikotarpiu išmatuoti ekvivalentiniai garso slėgio lygiai – 49 dBA, prie VŠĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninės, Palangos departamento, Klaipėdos pl. 76, Palangoje – 49,6 dBA, prie VŠĮ Palangos reabilitacijos ligoninės, Vytauto g. 153, Palangoje – 49,7 dBA, prie poilsio namų „Baltija“, S. Dariaus ir S. Girėno g. 20, Palangoje – 53,4 dBA, Kopų g. ir Šventosios g. sankryžoje, Palangoje – 54,7 dBA, Birutės al. 24, Palangoje – 52,7 dBA, Kopų g. 22, Palangoje – 45,1 dBA neviršijo didžiausio leidžiamo ribinio ekvivalentinio garso slėgio lygio.

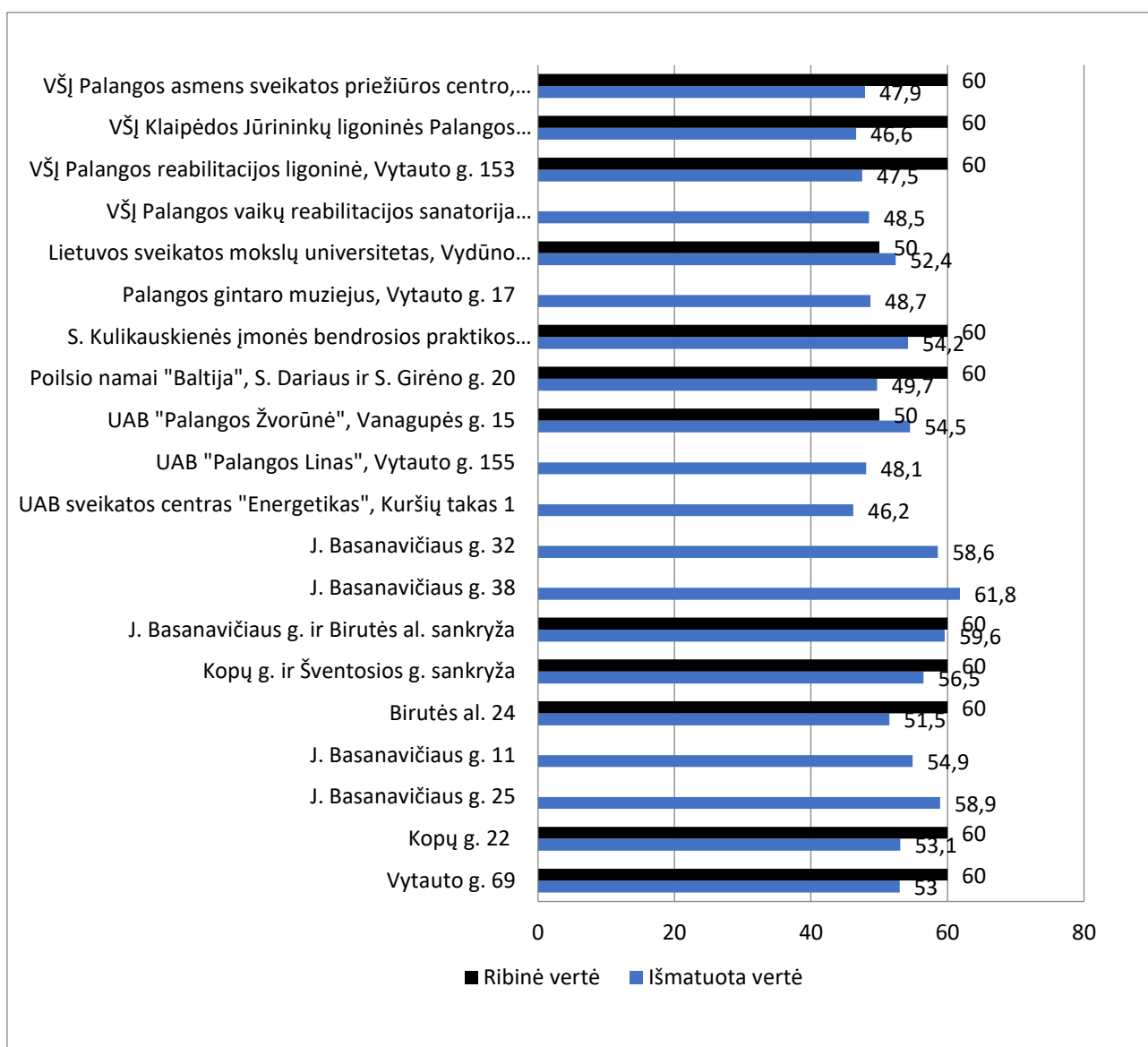
2 pav. Ekvivalentinio triukšmo pasiskirstymas (dBA) matavimo vietose 19.00–22.00 val. liepos mėn.

2019 m. liepos mėn. 22.00–07.00 val. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje atlikti ekvivalentinio triukšmo matavimų rezultatai pateikiami grafiniame paveiksle (3 pav.). Iš grafiko duomenų matyti, kad ekvivalentinio triukšmo lygio ribos nakties metu (liepos mėn.) buvo viršytos visuomeninės paskirties aplinkoje prie S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centro, Medvalakio g. 6, Palangoje (58,4 dBA, Medvalakio g. pravažiuojantis transportas), Kopų g. ir Šventosios g. sankryžoje, Palangoje (52 dBA, Kopų g. ir Šventosios g. sankryžos pravažiuojantis transportas), Vytauto g. 69, Palangoje (61,5 dBA, Vytauto g. pravažiuojantis transportas). Visuomeninės paskirties aplinkoje prie VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro, Vytauto g. 92, Palangoje, dienos laikotarpiu išmatuoti ekvivalentiniai garso slėgio lygiai – 48,6 dBA, prie VŠĮ Palangos reabilitacijos ligoninės, Vytauto g. 153, Palangoje – 47,8 dBA, prie poilsio namų „Baltija“, S. Dariaus ir S. Girėno g. 20, Palangoje – 46,6 dBA neviršijo didžiausio leidžiamo ribinio ekvivalentinio garso slėgio lygio.

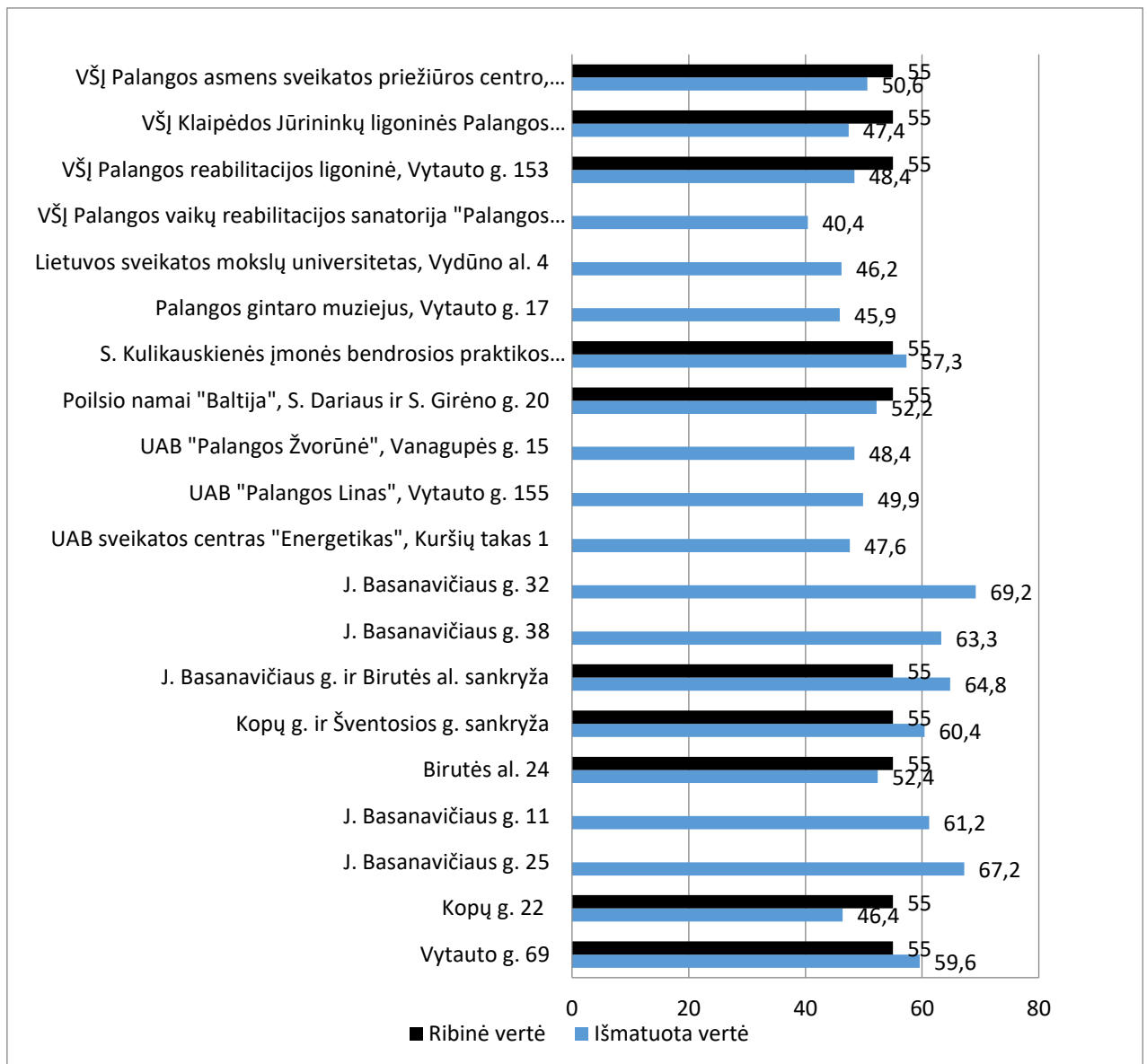
3 pav. Ekvivalentinio triukšmo pasiskirstymas (dBA) matavimo vietose 22.00–07.00 val. liepos mėn.

2019 m. rugpjūčio mėn. 07.00–19.00 val. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje atlikti ekvivalentinio triukšmo matavimų rezultatai pateikiami grafiniame paveiksle (4 pav.). Iš pateikto grafiko duomenų matyti, kad ekvivalentinio triukšmo lygio ribos dienos metu rugpjūčio mėn. buvo viršytos visuomeninės paskirties aplinkoje prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Vydūno al. 4, Palangoje (52,4 dBA, gretimybėje vykdomi statybos darbai), prie UAB „Palangos Žvorūnė“ (54,5 dBA, gretimybėje vykdomi statybos darbai). Visuomeninės paskirties aplinkoje prie VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro, Vytauto g. 92, Palangoje, dienos laikotarpiu išmatuoti ekvivalentiniai garso slėgio lygiai – 47,9 dBA, prie VŠĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninės, Palangos departamento, Klaipėdos pl. 76, Palangoje – 46,6 dBA, prie VŠĮ Palangos reabilitacijos ligoninės, Vytauto g. 153, Palangoje – 47,5 dBA, prie S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centro, Medvalakio g. 6, Palangoje – 54,2 dBA, prie poilsio namų „Baltija“, S. Dariaus ir S. Girėno g. 20, Palangoje – 49,7 dBA, J. Basanavičiaus g. ir Birutės al. sankryžoje, Palangoje – 59,6 dBA, Kopų g. ir Šventosios g. sankryžoje, Palangoje – 56,5 dBA, Birutės al. 24, Palangoje – 51,5 dBA, Kopų g. 22, Palangoje – 53,1 dBA, Vytauto g. 69, Palangoje – 53 dBA neviršijo didžiausio leidžiamo ribinio ekvivalentinio garso slėgio lygio.

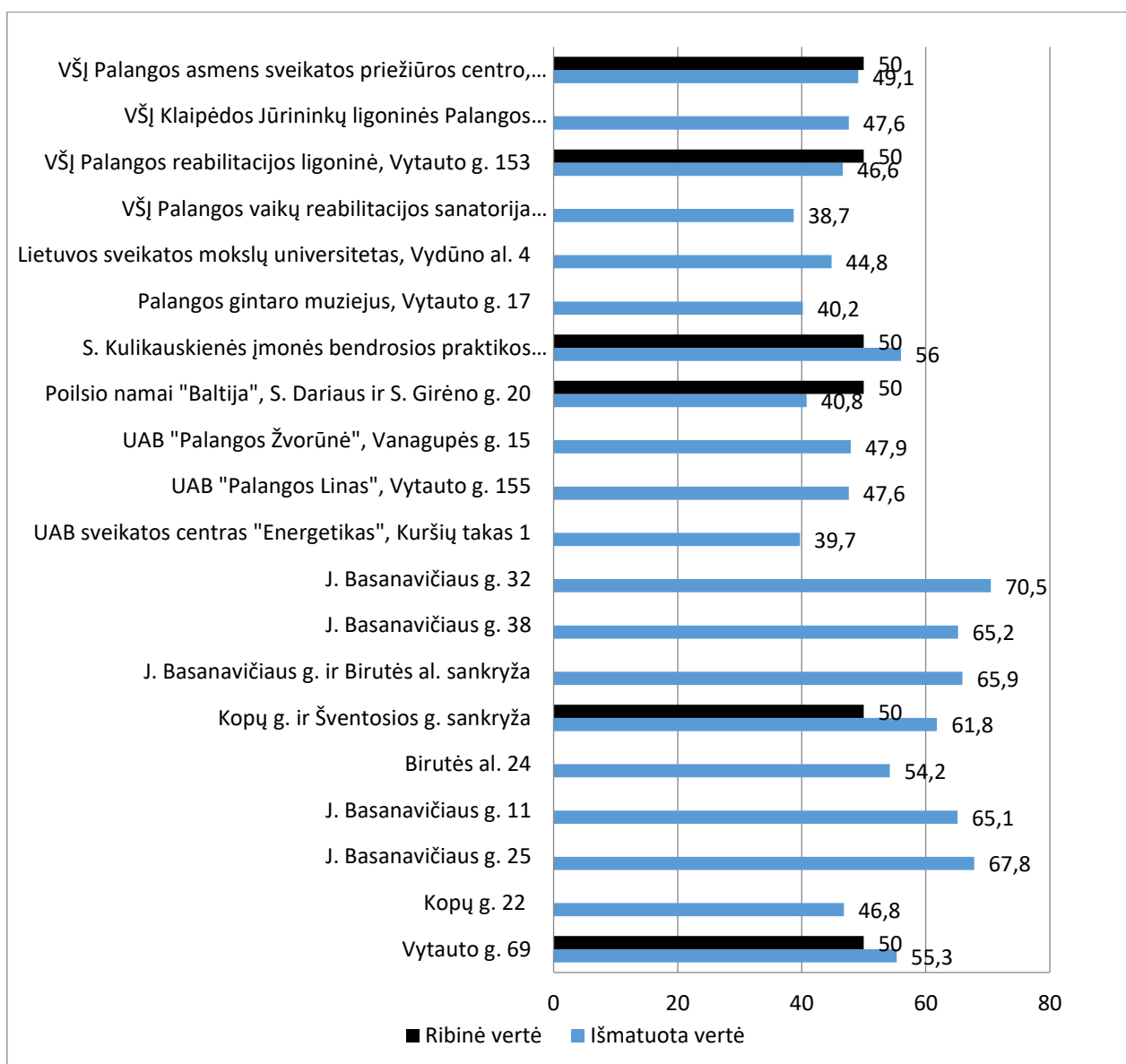
4 pav. Ekvivalentinio triukšmo pasiskirstymas (dBA) matavimo vietose 07.00-19.00 val. rugpjūčio mėn.

2019 m. rugpjūčio mėn. 19.00-22.00 val. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje atlikti ekvivalentinio triukšmo matavimų rezultatai pateikiami grafiniame paveiksle (5 pav.). Iš pateikto grafiko duomenų matyti, kad ekvivalentinio triukšmo lygio ribos dienos metu rugpjūčio mėn. buvo viršytos visuomeninės paskirties aplinkoje prie S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centro, Medvalakio g. 6, Palangoje (57,3 dBA, Medvalakio g. pravažiuojantis transportas), J. Basanavičiaus ir J. Birutės al. sankryžoje (60,4 dBA, Birutės al. pravažiuojantis transportas), Kopų g. ir Šventosios g. sankryžoje, Palangoje (52 dBA, Kopų g. ir Šventosios g. sankryžos pravažiuojantis transportas), Vytauto g. 69, Palangoje (61,5 dBA, Vytauto g. pravažiuojantis transportas). Visuomeninės paskirties aplinkoje prie VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro, Vytauto g. 92, Palangoje, vakaro laikotarpiu išmatuoti ekvivalentiniai garso slėgio lygiai – 50,6 dBA, prie VŠĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninės, Palangos departamento, Klaipėdos pl. 76, Palangoje – 47,4 dBA, prie VŠĮ Palangos reabilitacijos ligoninės, Vytauto g. 153, Palangoje – 48,4 dBA, prie poilsio namų „Baltija“, S. Dariaus ir S. Girėno g. 20, Palangoje – 52,2 dBA, Birutės al. 24, Palangoje – 52,4 dBA, Kopų g. 22, Palangoje – 46,4 dBA neviršijo didžiausio leidžiamo ribinio ekvivalentinio garso slėgio lygio.

5 pav. Ekvivalentinio triukšmo pasiskirstymas (dBA) matavimo vietose 19.00–22.00 val. rugpjūčio mėn.

2019 m. rugpjūčio mėn. 22.00–07.00 val. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje atlikti ekvivalentinio triukšmo matavimų rezultatai pateikiami grafiniame paveiksle (6 pav.). Iš pateikto grafiko duomenų matyti, kad ekvivalentinio triukšmo lygio ribos nakties metu rugpjūčio mėn. buvo viršytos visuomeninės paskirties aplinkoje prie S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centro, Medvalakio g. 6, Palangoje (56 dBA, Medvalakio g. pravažiuojantis transportas), Kopų g. ir Šventosios g. sankryžoje, Palangoje (61,8 dBA, Kopų g. ir Šventosios g. sankryžos pravažiuojantis transportas), Vytauto g. 69, Palangoje (55,3 dBA, Vytauto g. pravažiuojantis transportas). Visuomeninės paskirties aplinkoje prie VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro, Vytauto g. 92, Palangoje, nakties laikotarpiu išmatuoti ekvivalentiniai garso slėgio lygiai – 49,1 dBA, prie VŠĮ Palangos reabilitacijos ligoninės, Vytauto g. 153, Palangoje – 46,6 dBA, prie poilsio namų „Baltija“, S. Dariaus ir S. Girėno g. 20, Palangoje – 40,8 dBA neviršijo didžiausio leidžiamo ribinio ekvivalentinio garso slėgio lygio.

6 pav. Ekvivalentinio triukšmo pasiskirstymas (dB(A)) matavimo vietose 22.00–07.00 val. rugpjūčio mėn.

IŠVADOS

1. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje 20 stebėsenos objektų buvo atlikti 120 ekvivalentinio triukšmo matavimų dienos (07.00–19.00 val.), vakaro (19.00–22.00 val.), nakties (22.00–07.00 val.) laikotarpiu.

2. Įvertinus gautus rezultatus triukšmo ribiniai dydžiai, išmatuoti 2019 m. liepos mėn. dienos metu buvo viršytos visuomeninės paskirties aplinkoje prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Vydūno al. 4, Palangoje, prie UAB „Palangos Žvorūnė“, Vanagupės g. 15, Palangoje, vakaro metu – visuomeninės paskirties aplinkoje prie S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centro, Medvalakio g. 6, Palangoje, J. Basanavičiaus g. ir Birutės al. sankryžoje, Palangoje, Vytauto g. 69, Palangoje, nakties laikotarpiu – visuomeninės paskirties aplinkoje prie S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centro, Medvalakio g. 6, Palangoje, Kopų g. ir Šventosios g. sankryžoje, Palangoje, Vytauto g. 69, Palangoje.

3. Ekvivalentinio triukšmo lygio ribos 2019 m. rugpjūčio mėn. dienos laiku buvo viršytos visuomeninės paskirties aplinkoje prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Vydūno al. 4, Palangoje, prie UAB „Palangos Žvorūnė“, vakaro metu – visuomeninės paskirties

aplinkoje prie S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centro, Medvalakio g. 6, Palangoje, J. Basanavičiaus ir J. Birutės al. sankryžoje, Kopų g. ir Šventosios g. sankryžoje, Palangoje, Vytauto g. 69, Palangoje, nakties metu – viršytos visuomeninės paskirties aplinkoje prie S. Kulikauskienės įmonės bendrosios praktikos gydytojo centro, Medvalakio g. 6, Palangoje, Kopų g. ir Šventosios g. sankryžoje, Vytauto g. 69, Palangoje.

4. Atlikus aplinkos triukšmo lygio tyrimus Palangos miesto savivaldybės stebėsenos objektuose paaiškėjo, kad pagrindinis triukšmo šaltinis – pravažiuojantis transportas ir vykdomi statybos darbai.

5. Atkreiptinas dėmesys, kad triukšmingiausiose vietose nuolat yra atliekama triukšmo kontrolė – Palangos miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus specialistai kartu su Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Palangos miesto policijos komisariato pareigūnais vykdo patikrinamuosius reidus ir organizuoja garso slėgio lygio matavimus.

PATVIRTINTA

Palangos miesto savivaldybės tarybos
2020 m. birželio 11 d. sprendimu Nr. T2-133

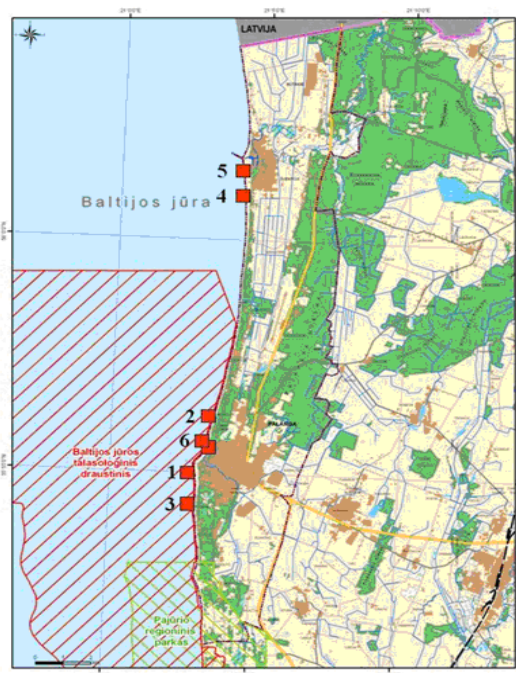
Palangos miesto savivaldybės 2020 metų
visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios
programos
3 priedas

2019 M. PALANGOS MIESTO MAUDYKLŲ VANDENS IR SMĖLIO KOKYBĖS TYRIMŲ ATASKAITA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. V-138 „Dėl Stebimų Lietuvos maudyklų sąrašo patvirtinimo“ patvirtintu sąrašu Palangos miesto savivaldybės teritorijoje yra patvirtintos 6 stebimos maudyklos: Palangos bendrasis paplūdimys (X=55,9200, Y=21,0490), Palangos bendrasis paplūdimys Botanikos parko ruože (X=55,8219, Y=21,0637), Palangos moterų paplūdimys (X=55,9332, Y=21,0573), Ražės upės žiotys (X=55,9246, Y=21,0545), Šventosios bendrasis paplūdimys (X=56,0206, Y=21,0707), Šventosios moterų paplūdimys (X=56,0422, Y=21,0720) (1 pav., 1 lentelė).

2019 m. paplūdimiui ties Birutės parku buvo suteikta Mėlynoji vėliava, liudijanti, kad šis paplūdimys atitinka vandens kokybės, aplinkosaugos švietimo ir informavimo, aplinkosaugos valdymo, saugumo ir paslaugų tarptautinių reikalavimus. Maudyklų vandens ir paplūdimių smėlio kokybės reikalavimus, kokybės nustatymo metodus, stebėseną, vertinimą ir klasifikavimą reglamentuoja nauja redakcija išdėstyta Lietuvos higienos norma HN 92:2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. V-76.

Palangos maudyklų teritorijos yra patvirtintos Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. A1-70 „Dėl maudyklų teritorijų nustatymo Palangos miesto paplūdimyje“.

1 pav. Palangos miesto teritorijoje stebimos maudyklos

1 lentelė. Stebimų maudyklų sąrašas Palangos miesto teritorijoje

Apskritis	Savivaldybė	Paviršinio vandens telkinio (upės, ežero, tvenkinio, jūros) pavadinimas	Maudyklos pavadinimas	Maudyklos identifikavimo kodas	Maudyklos stebėjimo vietos koordinatės (remiantis ETRS89 informacine sistema)	
					Platuma	Ilguma
Klaipėdos	Palangos miesto	Baltijos jūra	Palangos bendrojo paplūdimio	LT0032500101012	55,9200	21,0490
			Palangos bendrojo paplūdimio Birutės parko ruože	LT0032500101014	55,8219	21,0637
			Palangos moterų paplūdimio	LT0032500101011	55,9332	21,0573
			Šventosios paplūdimio	LT0032500101013	56,0206	21,0707
			Šventosios moterų paplūdimio	LT0032500101015	56,0422	21,0720
		Ražės upės žiotys	Ražės	LT0032520010720	55,9246	21,0545

2019 m. gegužės–rugpjūčio mėn. (vasaros sezono metu) Palangos miesto maudyklų vandens ir paplūdimių smėlio kokybės tyrimus atliko Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Klaipėdos skyriaus specialistai.

2019 metais Palangos miesto savivaldybės maudyklų vandens kokybė tirta nuo gegužės 27 d. iki rugpjūčio 27 d., kas dvi savaites imant mėginius ištyrimui. Maudyklų vandens kokybė buvo vertinama pagal 2 mikrobiologinius parametrus:

- Žarninių enterokokų (*Intestinal Enterococci*) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml;
- Žarninių lazdelių (*Escherichia coli*) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml.

Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ nustato privalomas mikrobiologinių parametrų vertes: maudyklų vandenyje žarninių enterokokų gali būti ne daugiau kaip 100 kolonijas sudarančių vienetų 100 ml vandens, o žarninių lazdelių – ne daugiau kaip 1000 kolonijas sudarančių vienetų 100 ml vandens. Vandens mėginiai laboratoriniam ištyrimui buvo imami vadovaujantis maudyklų ir paplūdimių smėlio stebėsenos numatytu grafiku (2 lentelė).

2 lentelė. Maudyklų ir paplūdimių smėlio stebėsenos kalendorinis grafikas 2019 metais

Eil. Nr.	Mėginių paėmimo vieta	Mėginių paėmimo data								
		Gegužė		Birželis		Liepa			Rugpjūtis	
		16	27	4	18	2	16	30	13	27
1.	Bendrasis paplūdimys Birutės parko ruože	s	m f/ch /n	m f/ch /n+s	m f/ch /n	m f/ch/ n+s	m f/ch /n	m f/ch /n	m f/ch /n+s	m f/ch/ n
2.	Palangos Ražės upės žiotys	-	m f/ch	m f/ch	m f/ch	m f/ch	m f/ch	m f/ch	m f/ch	m f/ch
3.	Palangos moterų paplūdimys	s	m f/ch	m f/ch +s	m f/ch	m f/ch+ s	m f/ch	m f/ch	m f/ch +s	m f/ch
4.	Palangos bendrasis paplūdimys	s	m f/ch	m	m f/ch	m	m f/ch	m f/ch	m	m f/ch

				f/ch +s		f/ch+ s			f/ch +s	
5.	Šventosios bendrasis papildimys	s	m f/ch	m f/ch +s	m f/ch	m f/ch+ s	m f/ch	m f/ch	m f/ch +s	m f/ch
6.	Šventosios moterų papildimys	s	m f/ch	m f/ch +s	m f/ch	m f/ch+ s	m f/ch	m f/ch	m f/ch +s	m f/ch

m – mikrobiologinis tyrimas (žarninių enterokokų (Intestinal Enterococci) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml, atsparių šilumai žarninių lazdelių (Escherichia coli) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml);

f/ch – fizikinis/cheminis parametras (skaidrumas, spalva, nuolaužas, plūduriuojančios medžiagos, dervų likučiai, stiklas, plastikas, guma ir kitos atliekos (vizualinis stebėjimas), paviršinio aktyvumo medžiagos, fenoliai);

n – naftos produktų tyrimas;

s – papildimų smėlio tyrimai (dėl helmintų ir jų kiaušinėlių).

Per 2019 metų maudymosi sezoną buvo atrinkti 96 maudyklų vandens mėginiai – iš Palangos miesto maudyklų t. y. – Bendrojo papildinio Birutės parko ruože, Palangos Rąžės upės žiotyse, Palangos moterų papildinyje, Palangos bendrajame papildinyje, Šventosios bendrajame papildinyje, Šventosios moterų papildinyje, įskaitant ir pirmą mėginį prieš sezono pradžią. Atlikti šių maudyklų mikrobiologiniai (mikrobiologinių tyrimų rezultatai pateikti 3 lentelėje) bei cheminiai tyrimai (cheminių vandens tyrimų rezultatai pateikti 4 lentelėje).

2019 m. gegužės 27 d. paimtų Palangos miesto maudyklų vandens mėginių kokybė atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus.

2019 m. birželio 4 d. paimtų Palangos miesto maudyklų vandens mėginių kokybė atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus.

2019 m. birželio 18 d. paimtų Palangos miesto maudyklų vandens mėginių kokybė atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus.

2019 m. liepos 2 d. paimtų Palangos miesto maudyklų vandens mėginių kokybė atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus.

2019 m. liepos 16 d. paimtų Palangos miesto maudyklų vandens mėginių kokybė atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus.

2019 m. liepos 30 d. paimtų Palangos miesto maudyklų vandens mėginių kokybė atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus.

2019 m. rugpjūčio 13 d. paimtų Palangos miesto maudyklų vandens mėginių kokybė atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus.

2019 m. rugpjūčio 27 d. paimtų Palangos miesto maudyklų vandens mėginių kokybė atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus.

Papildimų smėlio mėginiai parazitologiniams tyrimams buvo imami pagal numatytą Palangos maudyklų ir papildimų smėlio stebėsenos numatytu grafiku (5 lentelė). Papildimų smėlis dėl žmogui patogeninių helmintų ir jų kiaušinėlių tirtas gegužės 15 d., birželio 4 d., liepos 2 d., rugpjūčio 12 d. Pagal Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Papildiniai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus papildimų smėlis neturi būti užterštas žmogui patogeniškais helmintais ir jų kiaušinėliais.

Per 2019 metų maudymosi sezoną atrinkta 40 papildimų smėlio mėginių bei atlikti jų parazitologiniai tyrimai. Parazitologinių tyrimų rezultatai pateikti 6 lentelėje. Per visą maudymosi sezoną helmintų ir jų kiaušinėlių aptikta nebuvo.

Apie stebimų maudyklų vandens kokybę maudymosi sezonu 2019 m. gyventojai buvo informuojami per žiniasklaidą ir Palangos miesto savivaldybės internetiniame puslapyje <http://www.palanga.lt/> skiltyje „Viešoji tvarka“. Tyrimų rezultatai reguliariai buvo siunčiami

Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centrai, Lietuvos žaliųjų judėjimui, Palangos miesto Birutės parkui.

3 lentelė. Palangos miesto maudyklų vandens kokybės mikrobiologinių tyrimų rezultatai 2019 m.

Maudyklos pavadinimas	Rodiklis	Norma pagal HN 92:2018	Mėginių ėmimo data							
			Gegužė	Birželis		Liepa			Rugpjūtis	
			27	4	18	2	15	30	12	26
			Nustatyta mikrobiologinė tarša							
Bendrasis paplūdimys Birutės parko ruože	Žarninės lazdelės (E. coli)	1000 ksv/100 ml	8,6 (4,5-16,9)	1,0 (0,1 – 5,5)	3,0 (0,7 – 7,4)	2,0 (0,3 – 7,1)	34,1 (22,3-49,2)	70,8 (50,5-94,6)	1,0 (0,1-5,5)	2,0 (0,3 – 7,1)
	Žarniniai enterokokai	100 ksv/100 ml	11 ± 7	rasta < 4	0	rasta < 4	7 ± 5	6 ± 5	0	0
Palangos bendrasis paplūdimys	Žarninės lazdelės (E. coli)	1000 ksv/100 ml	9,8 (4,7 – 18,4)	4,1 (1,7 – 9,5)	101,7 (72,5-138,2)	4,1 (1,2 – 9,1)	33,7 (22,7-48,0)	203,5 (149,1-270,3)	8,5 (3,9-15,6)	75,4 (53,8-102,6)
	Žarniniai enterokokai	100 ksv/100 ml	7 ± 5	rasta < 4	4 ± 4	rasta < 4	8 ± 6	47 ± 14	4 ± 4	6 ± 5
Rąžės upės žiočių paplūdimys	Žarninės lazdelės (E. coli)	1000 ksv/100 ml	16,0 (9,2 – 26,4)	3,0 (0,6 – 7,3)	9,6 (4,4 –16,9)	31,3 (20,5-46,0)	28,5 (18,1-41,8)	104,3 (76,4-139,3)	< 1,0 (0,0-3,7)	16,1 (9,3-26,8)
	Žarniniai enterokokai	100 ksv/100 ml	13 ± 7	rasta < 4	rasta < 4	6 ± 5	5 ± 4	10 ± 6	rasta < 4	0
Palangos moterų paplūdimys	Žarninės lazdelės (E. coli)	1000 ksv/100 ml	8,6 (4,5 – 16,9)	6,3 (2,5-12,7)	38,9 (26,2-55,9)	7,4 (3,2 -14,4)	34,5 (23,3-50,1)	135,4 (96,5-184,0)	4,1 (1,2-9,1)	17,9 (10,7-28,2)
	Žarniniai enterokokai	100 ksv/100 ml	5 ± 4	rasta < 4	rasta < 4	rasta < 4	rasta < 4	13 ± 7	0	rasta < 4
Šventosios bendrasis paplūdimys	Žarninės lazdelės (E. coli)	1000 ksv/100 ml	12,1 (6,5 – 21,1)	1,0 (0,1 – 5,5)	5,2 (2,3– 11,9)	57,1 (40,7-77,6)	3,1 (0,7 – 8,9)	104,3 (76,4-139,3)	1,0 (0,1-5,5)	6,2 (2,4-12,2)
	Žarniniai enterokokai	100 ksv/100 ml	7 ± 5	8 ± 6	8 ± 6	4 ± 4	rasta < 4	rasta < 4	rasta < 4	0
Šventosios moterų paplūdimys	Žarninės lazdelės (E. coli)	1000 ksv/100 ml	8,6 (4,5 – 16,9)	< 1,0 (0,0 – 3,7)	7,4 (3,2 –14,4)	30,1 (19,7-44,2)	4,1 (1,2 – 9,0)	98,7 (72,3-133,7)	2,0 (0,3-7,1)	6,2 (2,3-12,1)
	Žarniniai enterokokai	100 ksv/100 ml	6 ± 5	9 ± 6	0	11 ± 7	0	rasta < 4	0	0

	Atliekos, nuolaužos, plūduriuojančios medžiagos	nėra	nėra	nėra	nėra	nėra	nėra	nėra	nėra
Šventosios moterų paplūdimys	Paviršiaus aktyviosios medžiagos, (mg/l)	a < 0,05	a < 0,05	a < 0,05	a < 0,05	a < 0,05	a < 0,05	a < 0,05	a < 0,05
	Fenolis,mg/l	a < 0,02	a < 0,02	a < 0,02	a < 0,02	a < 0,02	a < 0,02	a < 0,02	a < 0,02
	Spalva (vizualiai)	gelsva	gelsva	gelsva	gelsva	gelsva	gelsva	gelsva	gelsva
	Skaidrumas (cm)	100	100	100	100	100	100	100	100
	Atliekos, nuolaužos, plūduriuojančios medžiagos	nėra	nėra	nėra	nėra	nėra	nėra	nėra	nėra

5 lentelė. Palangos miesto maudyklų smėlio parazitologinių tyrimų rezultatai 2019 m.

Maudyklos pavadinimas	Rodiklis	Norma pagal HN 92:2018	Mėginių ėmimo data			
			Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis
			15	4	2	12
			Nustatyta parazitologinė tarša			
Bendrasis paplūdimys Birutės parko ruože	Kirminų kiaušinėliai ir lervos	Neturi būti	neaptikta	neaptikta	neaptikta	neaptikta
Palangos bendrasis paplūdimys	Kirminų kiaušinėliai ir lervos	Neturi būti	neaptikta	neaptikta	neaptikta	neaptikta
Palangos moterų paplūdimys	Kirminų kiaušinėliai ir lervos	Neturi būti	neaptikta	neaptikta	neaptikta	neaptikta
Šventosios bendrasis paplūdimys	Kirminų kiaušinėliai ir lervos	Neturi būti	neaptikta	neaptikta	neaptikta	neaptikta
Šventosios moterų paplūdimys	Kirminų kiaušinėliai ir lervos	Neturi būti	neaptikta	neaptikta	neaptikta	neaptikta

IŠVADOS

1. Palangos miesto savivaldybės maudyklų vandens ir smėlio kokybės tyrimai buvo atliekami vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ nuostatomis. Per 2019 metų maudymosi sezoną buvo atrinkti 96 maudyklų vandens mėginiai iš Palangos miesto maudyklų – Bendrojo paplūdimio Birutės parko ruože, Palangos Rąžės upės žiotyse, Palangos moterų paplūdimyje, Palangos bendrajame paplūdimyje, Šventosios bendrajame paplūdimyje, Šventosios moterų paplūdimyje, įskaitant ir pirmą mėginį prieš sezono pradžią. Atlikti šių maudyklų mikrobiologiniai bei cheminiai tyrimai.

2. Per 2019 metų maudymosi sezoną atrinkta 40 paplūdimių smėlio mėginių bei atlikti jų parazitologiniai tyrimai. Per visą maudymosi sezoną helmintų ir jų kiaušinėlių aptikta nebuvo.

3. Tyrimų rezultatai parodė, kad 2019 metų maudymosi sezono metu visų Palangos miesto maudyklų vandens ir smėlio kokybės rodikliai atitiko Lietuvos higienos normoje HN 92:2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reglamentuotus vandens ir smėlio kokybės reikalavimus.

4. Nuolaužų, plūduriuojančių medžiagų, dervų likučių, stiklo, plastiko, gumos ir kitų atliekų maudyklų vandens paėmimo vietose nebuvo nustatyta.
